

Preses relīze

Luksemburgā, 2022. gada 8. septembrī

ES revidenti apzina riskus, kas apdraud nacionālo atveseļošanas un noturības plānu sekmīgu īstenošanu

Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM) tika izveidots 2021. gadā, lai mazinātu Covid-19 pandēmijas ekonomisko un sociālo ietekmi. Lai saņemtu daļu no ES finansiālā atbalsta vairāk nekā 700 miljardu EUR apmērā, kas pieejams saskaņā ar ANM, dalībvalstīm ir jāiesniedz nacionālie atveseļošanas un noturības plāni, kurus pārbauda Eiropas Komisija. Saskaņā ar Eiropas Revīzijas palātas (ERP) šodien publicēto īpašo ziņojumu Komisijas novērtējums kopumā ir atbilstīgs, taču joprojām pastāv riski, kas apdraud nacionālo atveseļošanas un noturības plānu sekmīgu īstenošanu, piemēram, neskaidri atskaites punkti un mērķrādītāji.

“Atveseļošanas un noturības mehānisms ir unikāls instruments, kura mērķis ir atbalstīt dalībvalstu reformas un ieguldījumus un tādējādi arī to atveseļošanu un noturību,” teica par revīziju atbildīgā ERP locekle Ivana Maletić. *“Savlaicīgai atbalsta pieejamībai ir būtiska nozīme, taču tā nedrīkst apdraudēt pareizu finanšu pārvaldību. Ir jāievieš pilnīga pārredzamība un efektīvas kontroles, lai nodrošinātu, ka ES līdzekļi tiek izmantoti plānotajam mērķim un sasniedz paredzēto ietekmi.”*

Revidenti pārbaudīja Komisijas novērtēšanas procesu attiecībā uz nacionālajiem atveseļošanas un noturības plāniem un šajā kontekstā sniegtos norādījumus dalībvalstīm. Attiecībā uz sešām dalībvalstīm (Vācija, Grieķija, Spānija, Francija, Horvātija un Itālija) revidenti arī pārbaudīja, vai Komisijas novērtējums nodrošina atbilstību Atveseļošanas un noturības mehānisma nosacījumiem.

Revidenti konstatēja, ka kopumā novērtējums bija atbilstīgs. Komisija savu novērtējumu balstīja uz visaptverošām iekšējām vadlīnijām un kontROLSarakstiem. Tomēr attiecībā uz kvalitatīvu novērtējumu vērtētāji tos neizmantoja sistemātiski vai vienādi, un tas dažkārt apgrūtināja novērtējuma izsekojamību.

Revidenti uzskata, ka atveseļošanas un noturības plāni, visticamāk, sniegs ieguldījumu politikas jomās, kas attiecas uz ANM, taču to ieguldījuma apmērs ir atšķirīgs, un ietekme vēl jāskata praksē. Līdzīgi Komisijas novērtējumā secinātajam revidenti konstatēja, ka neviens no revīzijas izlasē iekļautajiem pasākumiem nevarētu nodarīt būtisku kaitējumu videi. Tomēr pasākumi vidiskās ietekmes mazināšanai nav sistemātiski iekļauti atveseļošanas un noturības plānos atskaites punktu vai mērķrādītāju veidā.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Revidenti konstatēja, ka Komisijas novērtējums uzlaboja atskaites punktu un mērķrādītāju kvalitāti. Tomēr daži no tiem bija neskaidri un neaptvēra galvenos īstenošanas posmus, un ne vienmēr visās dalībvalstīs tika piemērota saskaņota pieeja. Komisijas novērtējums par aplēstajām izmaksām atspoguļoja informācijas trūkumu par konkrētiem pasākumiem. Tas parādīja arī to, ka izmaksu profili drīzāk bija sarunu rezultāts, nevis pamatā esošo izmaksu atspoguļojums.

Papildus tam revidenti pārbaudīja, vai Komisijas novērtējums nodrošināja to, ka atveseļošanas un noturības plānos ir ņemti vērā visi konkrētai valstij adresētie ieteikumi (vai būtiska to apakškopa), kas sniegti Eiropas pusgada – ES ekonomikas, fiskālās, darba un sociālās politikas koordinēšanas cikla – kontekstā. Revidenti norādīja, ka nav definēts novērtējums par to, kas veido konkrētai valstij adresētu ieteikumu “būtisku apakškopu”, tāpēc tas zināmā mērā ir subjektīvs, jo īpaši gadījumos, kad Komisija ir konstatējusi nepilnības. Revidenti arī konstatēja, ka revīzijas izlasē iekļautajās dalībvalstīs daži konkrētām valstīm adresēto ieteikumu elementi netika ņemti vērā.

Konteksts

2020. gada jūlijā Eiropadome vienojās par vairāk nekā 800 miljardu EUR lielu atveseļošanas fondu – *NextGenerationEU*. Tā galvenais elements ir Atveseļošanas un noturības mehānisms, kura kopējā summa ir 723,8 miljardi EUR (pašreizējās cenās). Šī revīzija ir pirmā no vairākām revīzijām par Atveseļošanas un noturības mehānismu, kas ir viena no ERP prioritātēm nolūkā pievērst uzmanību ES reakcijai uz Covid-19 pandēmiju dažādās politikas jomās, tostarp ekonomikas pārvaldībā.

Īpašais ziņojums 21/2022 “*Komisijas novērtējums par nacionālajiem atveseļošanas un noturības plāniem: kopumā atbilstīgs, bet īstenošanas riski saglabājas*” ir pieejams [ERP tīmekļa vietnē](#).

Kontaktinformācija presei

ERP preses birojs: press@eca.europa.eu

- *Claudia Spiti*: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 691 553 547
- *Vincent Bourgeois*: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 691 551 502
- *Damijan Fišer*: damijan.fiser@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 621 552 224